

Бърз пинин справочник

Систематично, звук по звук — точно там, където българите бъркат

1 · ТРИТЕ ДВОЙКИ — ПО ФИНАЛ			
Финал	z / c / s	zh / ch / sh	j / q / x
-i	zì дзъ / cǐ цъ / sì съ	zhì джъ / chǐ чъ / shì шъ	jǐ дзи / qí ци / xí си
-e	zē дзъа / cē цъа / sē съа	zhē джъа / chē чхъа shē / шъа	няма
-u	zū дзу / cū цху / sū су	zhū джу / chū чху / shū шу	jū дзю / qū цю / xū сю
	Финали-изключения: -e ъ (me=мъ) -en ън (fen=фън) -eng ън(г) (deng=дън(г)) -ian иен (tian=тиен)		
	-ui уей (hui=хуей)	-ong ун(г) (zhong=джун(г))	-un уън (shun=шуън)

Ключът към трите групи: z/c/s — езикът е напред, до зъбите. zh/ch/sh — езикът се завива назад (ретрофлексно). j/q/x — езикът е към небцето, меко. Едно и също „българско" усещане (дз, ц, с...) звучи различно в трите групи заради позицията на езика, не заради самата буква.

2 · ü СРЕЩУ u	
С u	С ü)
nu ну — истинско „у"	nǚ / nu ню — устни за „у", казва се „и"
lu лу — истинско „у"	lǚ / lu лю — устни за „у", казва се „и"
ju, qu, xu, yu дзю, цю, сю, ию — ВИНАГИ ü, изписано просто „u"	

Важно изключение: само n и l допускат и двата варианта (nu/nǚ, lu/lǚ) — истинска минимална двойка. При всички други инициали (b, p, m, f, d, t, g, k, z, c, s, zh, ch, sh, r) съществува само u — ü там изобщо не се среща. При j, q, x, y е обратното — там съществува само ü, въпреки че буквата е написана „u".

3 · ОСТАНАЛИТЕ ИНИЦИАЛИ (кратко)			
b меко	bā 八	g меко	ge 个
p п + дъх (пх)	pá 爬	k к + дъх (кх)	kàn 看
d меко	dà 大	r мек, вибриращ	rén 人
t т + дъх (тх)	tā 他	m/f/n/l/h/y/w — близки до бг	妈发你了好也我

Придихателното правило: b/d/g са „меки" (без въздух), p/t/k са същите звуци + силна струя въздух. Провери с ръка пред устата. Придихателните (с дъх) са: p (пх), t (тх), k (кх), c (цх), ch (чх).

4 · ТОНОВИ ПРОМЕНИ (САНДХИ)	
3 + 3 → 2 + 3 — пишем 3 3, но четем 2 3	
你好 nǐhǎo = четем nǐhǎo 很好 hěnhǎo = четем hénhǎo 哪里 nǎlǐ = четем nálǐ	
— (y ī) — тонът зависи от следващата сричка	
一个 yí ge (пред 4-ти → става 2 тон, yí)	一百 yībǎi (пред 1/2/3 → става 4 тон, yì)
十一 shíyī (самостоятелно не се променя → 1 тон, yī)	
不 (bù) — става bú само пред 4-ти тон	
不是 bú shì 不去 bú qù 不学习 bù xuéxí (2-ри тон → bù непроменено)	